

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2020

Οχι άλλη συρρίκνωση!
Οι Τράπεζες έχουν ρόλο και ευθύνη απέναντι
στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας!
Συνάντηση της ΟΤΟΕ με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο
και με στελέχη του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Συναδέλφισσες, Συνάδελφοι,

Την Παρασκευή 18-12-2020, μετά από σχετικό αίτημα της ΟΤΟΕ, πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης συνάντηση του Προέδρου και του Γεν. Γραμματέα της ΟΤΟΕ με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) κ. Martin Czurda και στελέχη του Ταμείου.

Αντικείμενο της συνάντησης ήταν η κατάσταση στον κλάδο των Τραπεζών και ειδικότερα οι συνεχιζόμενες πολιτικές συρρίκνωσής τους σε καταστήματα, δραστηριότητες και προσωπικό, που κατά την ΟΤΟΕ βρίσκονται σε πλήρη αναντιστοιχία με τις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας, ενώ αποδυναμώνουν τον ρόλο των Τραπεζών στην ανάπτυξη.

Επειδή το ΤΧΣ είναι βασικός μέτοχος σε συστημικές Τράπεζες, έχει δε ευρύτερο ρόλο και λόγο στο Τραπεζικό σύστημα, η ΟΤΟΕ ζήτησε να πληροφορηθεί τις θέσεις και τις προθέσεις του για τα ζητήματα αυτά.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, οι εκπρόσωποι της ΟΤΟΕ επισήμαναν, μεταξύ άλλων, ότι:

- Η πανδημία έδειξε ότι η πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες είναι απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία της οικονομίας και των συναλλαγών, αλλά και ανέδειξε τον αναντικατάστατο ρόλο των εργαζομένων και του δικτύου καταστημάτων στη διαδικασία αυτή, σε μια χώρα με γεωγραφικές ιδιομορφίες και με έντονη νησιωτικότητα.
- Παρά ταύτα, οι Τράπεζες συνεχίζουν την κούρσα συρρίκνωσης και περιορισμού κόστους, συναγωνιζόμενες μεταξύ τους ποιά θα κλείσει περισσότερα καταστήματα και θα μειώσει περισσότερο το προσωπικό της. Δημιουργούν έτσι συνθήκες αποκλεισμού για μεγάλο κομμάτι της πελατείας, που είτε θεωρείται «μη επικερδής», είτε δεν έχει πρόσβαση σε ψηφιακά κανάλια εξυπηρέτησης λόγω γνώσεων, κόστους ή έλλειψης υποδομών. Όμως η πρόσβαση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και τις υπηρεσίες του είναι απαραίτητο στοιχείο κοινωνικής ένσωμάτωσης και μείωσης ανισοτήτων.

- Η σύγκριση δεδομένων Ελλάδας και χωρών Ευρωζώνης, ακόμα και χωρών με πολύ υψηλότερο βαθμό ψηφιοποίησης στις Τράπεζες, είναι συντριπτική (βλέπε σχετικά και Ανακοίνωση ΟΤΟΕ Νο 50). Η Ελλάδα πρωταγωνιστεί στη συρρίκνωση δικτύου και προσωπικού, στη συρρίκνωση γενικότερα της δυνατότητας χρηματοπιστωτικής κάλυψης της οικονομίας, δημιουργώντας μια κατάσταση εντελώς αναντίστοιχη με τις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας. Τούτο προκαλεί έντονη κοινωνική δυσαρέσκεια, καταφέρει πλήγματα στην απαραίτητη εμπιστοσύνη της πελατείας και υποσκάπτει την ικανότητα των Τραπεζών να στηρίξουν την ανάπτυξη στη μετά -Covid εποχή, με τη διαχείριση των σημαντικότερων κονδυλίων που θα διατεθούν από τα Ταμεία της Ε.Ε. για το σκοπό αυτό.
- Σε όρους αποτελεσματικότητας (δείκτης εξόδων/έσοδα), το Τραπεζικό Σύστημα στην Ελλάδα βρίσκεται σήμερα στο 38,48%, έναντι 54,6% το 2015. Τα αντίστοιχα μεγέθη (μέσοι όροι) για την Ευρωζώνη είναι 66,7%, έναντι 59,3% το 2015. Είναι, με άλλα λόγια, σε πολύ καλύτερη θέση στη σχέση κόστους-εσόδων από τα περισσότερα τραπεζικά συστήματα της Ευρωζώνης.
- Έχουν ήδη δημιουργηθεί τεράστια προβλήματα και ελλείψεις από τη συνεχιζόμενη μείωση προσωπικού με τις εθελούσιες εξόδους, ενώ η τηλεργασία εφαρμόζεται χωρίς κατάλληλη προετοιμασία και χωρίς το απαραίτητο ενισχυμένο θεσμικό πλαίσιο.
- Οι παραπάνω εξελίξεις και οι αντίστοιχες επιλογές των Τραπεζών, που με τις μονόπλευρες παρεμβάσεις τους στο σκέλος της μείωσης του κόστους και όχι της αύξησης των εσόδων, έχουν καλύψει στο υπερδιπλάσιο τους στόχους μείωσης καταστημάτων και απασχόλησης των πλάνων εξυγίανσης, ελάχιστα σχετίζονται, μέχρι σήμερα, με τις επιταγές της τεχνολογίας, πόσο μάλλον με τις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας. Δεν μπορούν τα πάντα να γίνουν ψηφιακά. Η Τραπεζική Πίστη βασίζεται πρώτιστα στην εξυπηρέτηση ανθρώπων από ανθρώπους και στην εξειδικευμένη διαπροσωπική επαφή.
- Το ΤΧΣ, ως βασικός μέτοχος σε συστημικές Τράπεζες, θα πρέπει να παρέμβει ώστε αυτές οι καταστάσεις να μην προσλάβουν ανεξέλεγκτες διαστάσεις, να εστιάσουν οι τράπεζες στην ενίσχυση των εσόδων και να καταστούν ικανές να στηρίξουν την πραγματική οικονομία και την κοινωνία, κάτι για το οποίο οι εκπρόσωποι της ΟΤΟΕ εξέφρασαν την έντονη ανησυχία τους.

Σε απάντηση στα παραπάνω, ο Διευθύνων Σύμβουλος του ΤΧΣ κ. Martin Czurda ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι:

- Πρέπει να βρεθεί η σωστή ισορροπία ανάμεσα στην κερδοφορία και την ευθύνη των Τραπεζών απέναντι στην κοινωνία.
- Οι Τράπεζες αντιμετωπίζουν την πρόκληση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων αλλά και του μικρού μεγέθους της αγοράς στην οποία ανταγωνίζονται (σημείωση ΟΤΟΕ: και ποιός τις έδιωξε από τα Βαλκάνια και τις άλλες διεθνείς τους δραστηριότητες;), που λόγω και της κρίσης και του περιορισμού των εισοδημάτων αφήνουν μικρά περιθώρια επηρεασμού και διεύρυνσης του σκέλους των εσόδων τους. Για αυτό οι τράπεζες παρεμβαίνουν κυρίως στο σκέλος περιορισμού του κόστους και των δαπανών τους.
- Ο τραπεζικός κλάδος υπάγεται σε αυστηρές ρυθμίσεις και όρους διαχείρισης κινδύνων από το Ευρωπαϊκό Τραπεζικό Σύστημα, που τους δημιουργούν προβλήματα αποτελεσματικότητας σε ολόκληρη την Ευρώπη. Δεν μπορούν να παίξουν ευέλικτα και ικανοποιητικά τον ρόλο τους, ιδίως στη χρηματοδότηση start-ups και νέων δραστηριοτήτων. Για αυτό πολλές δραστηριότητές τους εξωτερικεύονται σε τρίτες επιχειρήσεις, που εκτελούν τραπεζικές εργασίες. Σημαντικός αριθμός τραπεζοϋπαλλήλων έχει μάλιστα διοχετευθεί στις δραστηριότητες αυτές.

- Το ΤΧΣ δεν είναι ένας ψυχρός μέτοχος των τραπεζών, έχει επίγνωση της κοινωνικής τους ευθύνης και ότι η κατάσταση είναι γενικότερα σοβαρή.
- Παρά τις επιμέρους διαφορές απόψεων, το ΤΧΣ, όπως και η ΟΤΟΕ, επιθυμεί ένα υγιές Τραπεζικό Σύστημα που να στηρίζει την απασχόληση και την οικονομία. Πρέπει, κατά συνέπεια, όλοι να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να κάνουμε τις Τράπεζες πιο αποδοτικές. Ήδη το ΤΧΣ έχει αναλάβει πρωτοβουλίες προς την Ελληνική Ένωση Τραπεζών για τις νέες τεχνολογίες στον κλάδο, ώστε αυτές να περιορίσουν το κόστος χωρίς να πλήξουν την απασχόληση. Στο σημείο αυτό ο κ. Czurda διαβεβαίωσε την ΟΤΟΕ ότι ο διάλογος πρέπει να συνεχιστεί και ότι το ΤΧΣ επιθυμεί να εργαστεί μαζί της για την αντιμετώπιση της δυσκολότερης, σήμερα, πρόκλησης, να επανέλθουν οι Τράπεζες σε υγιή κερδοφορία και να ξεκινήσει η διαδικασία ανάπτυξης στην Ελλάδα.

Από την πλευρά τους, οι εκπρόσωποι της ΟΤΟΕ:

- Τόνισαν ότι γνωρίζουν τα προβλήματα του κλάδου, που καταφανώς δεν σχετίζονται με το σκέλος του κόστους. Όμως η ίδια η ακολουθούμενη τακτική των Τραπεζών υπονομεύει την προοπτική διευρυνσης εσόδων, τη δυναμική και τον γενικότερο ρόλο τους στην οικονομία, πόσο μάλλον όταν συστηματικά εκχωρούνται δραστηριότητες και αγορές στον λιγότερο ρυθμισμένο παρατραπεζικό τομέα.
- Επισήμαναν ότι η συρρίκνωση του Τραπεζικού Συστήματος δεν είναι -και δεν πρέπει να θεωρείται- μονόδρομος, αλλιώς αντί να χτίζουμε και να στηρίζουμε την ανάπτυξη θα μείνουμε εγκλωβισμένοι σε ένα φαύλο κύκλο, διαχειριζόμενοι τη συλλογική μιζέρια και καταλήγοντας να έχουμε Τράπεζες-περίπτερα ή μπουτίκ για λίγους εκλεκτούς, εν μέσω ενός υπερτροφικού παρατραπεζικού τομέα.
- Τόνισαν ότι προϋπόθεση για να βγει η χώρα και η οικονομία από τα αδιέξοδα είναι να υπάρχει ανάπτυξη. Άρα οι Τράπεζες θα πρέπει να είναι ικανές να στηρίξουν την ανάπτυξη, την πραγματική οικονομία και τη δημιουργία εισοδημάτων, συνεπώς να διευρύνουν τις δραστηριότητες και τα έσοδά τους, αντί της σημερινής ιστοπεδωτικής συρρίκνωσης. Αυτό θα οδηγήσει σε αύξηση των αναγκών σε προσωπικό και σημεία πώλησης, αντί για τη μεθοδευόμενη μείωση.
- Εξέφρασαν τη βούληση της Ομοσπονδίας να συμβάλλει στη δημιουργία ενός ισχυρού και κοινωνικά υπεύθυνου Τραπεζικού συστήματος, που δεν θα εκχωρεί ωφέλιμο χώρο στο παρατραπεζικό σύστημα και δεν θα δημιουργεί στους πελάτες και στις τοπικές κοινωνίες αίσθημα εγκατάλειψης και συνθήκες αποκλεισμού, ούτε βέβαια στους εργαζόμενους στον κλάδο συνθήκες αβεβαιότητας και έλλειψης προοπτικής. Οι εργαζόμενοι είναι, άλλωστε, ο κύριος πλουτοπαραγωγικός πόρος, η πραγματική δύναμη των Τραπεζών και τους αξίζει ανάλογη μεταχείριση.
- Δήλωσαν, τέλος, ότι επενδύουν στο βασικό ρόλο του ΤΧΣ να βρεθεί οικονομικά και κοινωνικά βιώσιμη λύση μετάβασης των Τραπεζών στην επόμενη μέρα, ώστε να δημιουργηθούν και οι κατάλληλες συνθήκες προάσπισης, από το ΤΧΣ, της περιουσίας που διαχειρίζεται. Είναι δε ανοικτοί στη συνέχιση των συζητήσεων και των κατάλληλων πρωτοβουλιών για να υπάρξει ένας νέος οδικός χάρτης για το Τραπεζικό Σύστημα, ικανός να διασφαλίσει το μέλλον της χώρας και του κλάδου, ανταποκρινόμενος τόσο στις ανάγκες της οικονομίας, όσο και της κοινωνίας.

Κλείνοντας τη συνάντηση, και οι δυο πλευρές αναγνώρισαν την κρισιμότητα της συγκυρίας, την πολλαπλότητα και την πολυπλοκότητα των προβλημάτων και προκλήσεων για το Τραπεζικό Σύστημα αλλά και την ανάγκη συνέχισης του διαλόγου για την εξεύρεση αποδεκτών λύσεων.

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Η αυτοκτονική συρρίκνωση και αποψίλωση των Τραπεζών στη χώρα μας πρέπει να σταματήσει.

Και αυτό δεν ενδιαφέρει μόνο εμάς τους τραπεζοϋπάλληλους, που υπερασπιζόμαστε τη δουλειά και το μέλλον μας.

Ενδιαφέρει τις επιχειρήσεις, τους μικρομεσαίους, τους αγρότες, τις τοπικές κοινωνίες, τους φορείς και τους εκπροσώπους τους.

Το δικαίωμα ισότιμης μεταχείρισης και πρόσβασης στις τραπεζικές υπηρεσίες, που είναι προϋπόθεση ομαλής κοινωνικής ενσωμάτωσης και συμμετοχής στην ανάπτυξη, ενδιαφέρει κάθε πολίτη.

Η επόμενη μέρα στον κλάδο, στην οικονομία, στην κοινωνία δεν μπορεί να είναι η πεπατημένη, με υφεσιακές λογικές συρρίκνωσης και αποδυνάμωσης των Τραπεζών, ενός βασικού εργαλείου για την ανάπτυξη της χώρας.

Για αυτό απαιτείται διάλογος, συμμαχίες και συντονισμένη δράση όλων των ενδιαφερόμενων φορέων της επιχειρηματικότητας, της εργασίας, της αυτοδιοίκησης και της κοινωνίας.

Η Ομοσπονδία μας, πιστή στο θεσμικό της ρόλο, θα συνεχίσει τις προσπάθειες σε αυτή την κατεύθυνση, με παρεμβάσεις στην Κυβέρνηση, στις Τράπεζες, στους αρμόδιους θεσμούς και συλλογικούς φορείς.

Οι μεγάλες προκλήσεις είναι μπροστά μας.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΚΟΣ

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟΣ